Autor Guste Santini
Utorak, 06 Ožujak 2001 20:14

Ova se Vlada više neće pozivati na prethodnu vlast i preuzima svekoliku odgovornost za stanje i buduća kretanja u privredi.

Na spomenuti su način pojedina sredstva javnog informiranja interpretirali i reinterpretirali izjavu gospodina Gorana Granića. Po prvi puta se je od tako visoko rangiranog dužnosnika čula tako jasna izjava i poruka o definitivnoj odgovornosti dnašnje vlasti. U tom smislu želim javno čestitati gospodinu Goranu Graniću.

Ocjena prošle godine o učinjenom, od strane gospodina Gorana Granića, bila je blago rečeno pozitivna. Što se tiče privrede, čitalac ovih stranica se je mogao uvjeriti, da autor ovih redaka nikako ne može djeliti tu i takvu ocjenu. Što više mišljenja sam da su mnoge aktivnosti ostale na pokušaju, s jedne strane, i, s druge strane, neke institucionalne promjene koje su se dogodile mogu se ocjeniti kao neprimjerene. Ipak, ostvimo proteklo i okrenimo se budućnosti.

Da je postojeće stanje neodrživo van je bilo kakvog sporenja. Nesporno je da postojeće stanje nije održivo niti u srednjem roku što valja isčitati kao stanje svekolike društvene krize pri čemu je privredna aktivnost, usprkos nominalnom smanjejnju proračuna, nedostatna da pokrije više od osamdesetak posto planiranih rashoda. Prodaja obiteljskog srebra se nastavlja. Prodaja obiteljskog srebra je uvjet da bi se tekuća godina nekako prebrodila.

Koja nam je startna pozicija? Kako čitalac ovih stranica ima mogućnost isčitati mjesečno petnaestak komentara o privrednom stanju i njenim perspektivama tek ću naznačiti najrelevantnija ograničenja.

Internacioanlizirano bankarstvo; ubrzo će se i osiguravateljna industrija internacionalizirati. I konačno, svakim danom se pojavi oglas o dolasku na hrvatsko tržište stranih trgovaca sa liste svjetskih trgovačkih lanaca.

Pred turističku sezonu koja, prema napisima u novinama, bilježi sve veće zanimanje inozemnih turista, mi prodajemo najznačajnije kapacitete koji bi trebali biti nosioci razvoja turističke djelatnosti. Ipak, usprkos rastuće potražnje za turističkim kapacitetima mi hotele prodajemo danas iako bi svatko razuman obustavio rasprodaju prije sezone kako bi se mogla uspostaviti fair vrijednost. Ukratko, procjena vrijednosti bilo koje tvrtke pored njezinih karakteristika određena je i izvanjskim događanjima, dakle okruženjem. Pri tome povijesne informacije relevantno utječu na buduća očekivanja što snažno određuje vrijednost procjenjene tvrtke.

Poljoprivreda je u iznimno teškoj situaciji kao i prehrambena industrija a koje će, u kratkom vremenu, biti zrele za stečaj (politički rečeno: stečaj sa preustrojem). Jadranska je orijentacija uvijek bila u funkciji političkih potreba i, bar koliko je meni poznato, nikada se nije ozbiljno i utemeljeno razmotrio pojam što zapravo znači jadranska orijentacija? U jednom od narednih komentara ovim pitanjem ću se posebno pozabaviti.

Ostala industrija ako nije prodana nalazi se u nepremostivim teškoćama. Dovoljno je posjetiti da nelikvidnost i dalje raste iako su banke prelikvidne.

I tako dalje.

Naznačeno ukazuje da je izjava gospodina Gorana Granića upozoravajuća vlastitoj koaliciji, što je dobro, svekolikoj javnosti, što je upozoravajuće vlastitoj koaliciji u povretnoj sprezi, i da nema više vremena na raspolagnju - da li ili ne pokrenuti privredni razvoj? I na kraju ostaje validna ocjena gospodina Gorana Granića da se radi o životnom pitanju za Hrvatsku.

Što učiniti? Vrlo kratko, čitalac zna da na ovim stranicam postoji obilje prijedloga. Hrvatska mora odmah:
1. Formirati snažnu nacionalnu komercijalnu banku.
2. Formirati snažno nacionalo osiguravateljno društvo.
3. Pokrenuti nužne aktivnosti za formiranje tržišta kapitala, dakle: sistem, institucije i instrumente.
4. Zaustaviti prodaju nacionalnog srebra dok se ne definira koncepcija i strategija razvoja.
5. Pokrenuti "zelenu i plavu magistralu".
6. Formirati ekspertni tim da se perispita stanje i događanja u bankarskom sistemu.
7. Formirati ekspertni tim da se postojeće banke u stečaju transformiraju u dio nacionalne komercijalne financijske institucije.
8. Formirati ekspertni tim kako bi se umjesto stečajeva provelo restrukturiranje tvrtki. Ukoliko neka tvrtka mora ići u stečaj potrebno je da se to obavi profesionalno.
9. Redizajnirati javni sektor što znači 6 regija, 50 općina, te malu i učinkovitu državu koju valja decentralizirati.
10. Posebno valja povećati učinkovitost sudstva i odrediti institut ugovora koji se mora pošivati bez izuzetak i bez odgode.

Ovo pišem u vrijeme kada se na televizijskom programu daje izvještaj sa skupštine HUP-a gdje nema bankara, osiguravatelja, predstavnika velikih stranih lanaca, te investitora koji kupuju na rasprodaji obiteljsko srebro koja je u toku. Stoga, sugeriram čitaocu ovih redaka da pažljivo pročita i analizira izvještaje u novinama. Obećavam Vam da ćete doći do dalekosežnih zaključaka. Konačni komentar na televiziji je bio nesporan: "Nakon turističke sezone u Hrvatskoj više ništa neće biti isto."